

Mål C-830/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

23 december 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

9 december 2021

Kärande, motpart och klagande:

Syngenta Agro GmbH

Svarande, klagande och motpart:

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH

Hanseatisches Oberlandesgericht

[utelämnas]

Beslut

I målet

Syngenta Agro GmbH, [utelämnas] Maintal

- kärande, motpart och klagande -

[utelämnas] mot

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH, [utelämnas]

[utelämnas] Lauschied

- svarande, klagande och motpart -

[utelämnas] har Hanseatisches Oberlandesgericht – tredje tvistemålsavdelningen – [utelämnas] [domstolens sammansättning] den 9 december 2021 beslutat följande:

I. Förfarandet förklaras vilande.

II. Följande frågor rörande tolkningen av artikel 1 i kommissionens förordning (EU) nr [54]7/2011 av den 8 juni 2011 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 vad gäller märkningskrav för växtskyddsmedel av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, jämförd med bilaga 1 punkt 1 b och f till samma förordning, hänskjuts till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

1. Ska artikel 1 i förordning (EU) nr [54]7/2011, jämförd med bilaga 1 punkt 1 b till samma förordning, tolkas så, att det vid parallellimport av växtskyddsmedel är nödvändigt att på förpackningen ange namn på och adress för innehavaren av produktgodkännandet från den ursprungmedlemsstat från vilken växtskyddsmedlet importerats, vid försäljning i en annan medlemsstat?

2. Ska artikel 1 i förordning (EU) nr [54]7/2011, jämförd med bilaga 1 punkt 1 f till samma förordning, tolkas så, att det vid parallellimport av ett växtskyddsmedel föreligger en skyldighet att på förpackningen ange det satsnummer, i oförändrad form, som ursprungligen tilldelats av tillverkaren, eller är det förenligt med nämnda bestämmelse att parallellimportören avlägsnar det ursprungliga satsnumret och anbringar ett eget identifikationsnummer på förpackningen under förutsättning att importören för ett register av vilket det är möjligt att utläsa överensstämmelsen mellan importörens satsnummer och de satsnummer som tilldelats av innehavaren av produktgodkännandet för det parallellimporterade växtskyddsmedlet?

Skäl:

A.

Klaganden, Syngenta Agro GmbH (nedan kallat Syngenta Agro), är den tyska distributören i Syngenta-koncernen som bland annat tillverkar och säljer växtskyddsmedel i Förbundsrepubliken Tyskland och andra EU-medlemsstater. Motparten, Agro Trade Handelsgesellschaft mbH (nedan kallat Agro Trade), är ett handelsföretag inom jordbrukssektorn och säljer bland annat växtskyddsmedel och i synnerhet parallellimporterade växtskyddsmedel. Bolaget importerar bland annat Syngenta Agros växtskyddsmedel. Agro Trade säljer dessa medel i Förbundsrepubliken Tyskland i Syngenta Agros oöppnade originaldunkar. Agro Trade har ersatt originaletiketten på dunkarna med en egen etikett. På etiketten finns bland annat uppgifter om att Agro Trade är importör och distributör, men däremot saknas uppgifter om innehavaren av produktgodkännandet för växtskyddsmedlet i ursprungsmedlemsstaten. Agro Trade ersätter tillverkarens ursprungliga satsnummer med ett eget identifikationsnummer och för ett register av vilket det är möjligt att utläsa överensstämmelsen mellan Agro Trades egna identifikationsnummer och de ursprungliga satsnumren.

Syngenta Agro anser att detta utgör en överträdelse av artikel 1 i förordning (EU) nr [54]7/2011, jämförd med bilaga 1 punkt 1 b och f till samma förordning. Klagandebolaget har – i de delar som fortfarande har betydelse för målet om överklagande och begäran om förhandsavgörande – yrkat att Agro Trade vid äventyr av vite ska föreläggas att upphöra

1. ...

c. att i Förbundsrepubliken Tyskland inom ramen för en näringsverksamhet, själv eller genom tredje man, i originalförpackning saluföra – det vill säga i försäljningssyfte tillhandahålla, erbjuda eller utbjuda till försäljning eller på annat sätt överlåta, – ett parallellimporterat växtskyddsmedel med beteckningen "ABAREX PRO", "AGRO TRIO" och/eller "REXTOP" vilket avser ett växtskyddsmedel som beviljats godkännande i Tyskland genom Syngenta Agro GmbH, under det att den på originalförpackningen tryckta uppgiften om namn och adress för innehavaren av produktgodkännandet har avlägsnats på det sätt som har skett med förpackningarna som avbildas i bilaga K6,

och/eller

d. att i Förbundsrepubliken Tyskland inom ramen för en näringsverksamhet, själv eller genom tredje man, i originalförpackning saluföra – det vill säga att i försäljningssyfte tillhandahålla, erbjuda eller utbjuda till försäljning eller på annat sätt överlåta – ett parallellimporterat växtskyddsmedel med beteckningen "ABAREX PRO", "AGRO TRIO" och/eller "REXTOP" vilket avser ett växtskyddsmedel som beviljats godkännande i Tyskland genom Syngenta Agro GmbH, under det att det på originalförpackningen tryckta satsnumret har avlägsnats och ersatts med ett annat identifikationsnummer på det sätt som har skett med förpackningarna som avbildas i bilaga K6

...

Dessutom har klagandebolaget genom sitt andra, tredje och fjärde yrkande även begärt att Agro Trade ska lämna ut information, betala skadestånd och betala ersättning för kostnader som uppkommit före rättegången.

Landgericht biföll talan såvitt avsåg yrkande 1.c och de yrkanden som var förenade med detta, samt ogillade talan såvitt avsåg yrkande 1.d och de yrkanden som var förenade med detta.

Landgericht fastslog med avseende på yrkande 1.c. att begreppsdefinitionerna i artikel 3 punkt 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 vad gäller märkningskrav för växtskyddsmedel ska tillämpas för bestämmelserna i bilaga I i förordning (EU) Nr. 547/2011. Enligt artikel 3 siffran 24 i förordning (EG) nr 1107/2009 definieras begreppet *innehavare av produktgodkännande* som varje fysisk eller juridisk person som innehar ett produktgodkännande av ett

växtskyddsmedel. Enligt artikel 3 siffran 10 i förordning (EG) nr 1107/2009 definieras begreppet *produktgodkännande av ett växtskyddsmedel* som en administrativ handling genom vilken den behöriga myndigheten i medlemsstaten godkänner att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden inom statens territorium. I enlighet med detta är innehavaren av produktgodkännandet den som erhåller det första godkännandet av ett växtskyddsmedel i en medlemsstat. Denna användning av begreppet godkännande återkommer även i artikel 18 i förordning (EG) nr 1107/2009. Avseende parallellhandel talar däremot artikel 52.1 i förordning (EG) nr 1107/2009 om en situation där ”parallellhandelstillstånd har beviljats” för ”[e]tt växtskyddsmedel som godkänts i en medlemsstat (ursprungsmedlemsstaten)”. Av denna användning av begreppen i förordning (EG) nr 1107/2009 framgår att namn och adress för innehavaren av produktgodkännandet samt växtskyddsmedlets godkännandennummer enligt bilaga I punkt 1 b som avser artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011 avser namn och adress för innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten, eftersom begreppet ”tillstånd” används i samband med parallellhandel. Försäljning av det parallellimporterade växtskyddsmedlet utan angivelse av innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten strider således mot bilaga I punkt 1 b som avser artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011.

När det gäller yrkande 1.d fastslog Landgericht att begreppet ”satsnummer” i bilaga I punkt 1 f, som avser artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011, varken definierats i denna förordning eller i förordning (EG) nr 1107/2009. Till skillnad från fallet med uppgiften om namn och adress för innehavaren av produktgodkännandet, talar lydelsen av bilaga I, som avser artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011, för Agro Trades tolkning, nämligen att den aktuella bestämmelsen även kan avse parallellimportörens egna satsnummer. Om man tolkar bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 mot bakgrund av den fria rörligheten för varor är det möjligt att dra slutsatsen att det är tillåtet att byta ut satsnumret, eftersom det kan vara nödvändigt för att undvika en avskärmning av marknaden eller få en sådan att upphöra. Omständigheten att det i förevarande fall inte framgår att Syngenta Agro vidtagit åtgärder för en avskärmning av marknaden påverkar inte tolkningen av förordning (EU) nr 547/2011 och förordning (EG) nr 1107/2009.

Båda parterna har överklagat ovannämnda dom.

B.

Om överklagandena ska bifallas beror på tolkningen av artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011, jämförd med bilaga 1 punkt 1 b och f till samma förordning. Mot denna bakgrund ska förfarandet förklaras vilande och ett förhandsavgörande enligt artikel 267 första stycket led b och tredje stycket FEUF inhämtas från Europeiska unionens domstol innan målet avgörs.

Syngenta Agro kan ha rätt till de anspråk som bolaget gjort gällande enligt 8 § stycke 1 nionde meningen, 3 § stycke 1 och 3a § i Gesetz gegen den unlauteren

Wettbewerbs (UWG) (lagen om illojal konkurrens) jämförda med kraven enligt artikel 1 jämförd med bilaga I siffran 1 b och f i förordning (EU) nr 547/2011.

I.

De allmänna villkoren för ett anspråk enligt konkurrenslagstiftningen är uppfyllda. Parterna är konkurrenter i den mening som avses i 2 § stycke 1 siffran 3 UWG. Artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011 är en bestämmelse som reglerar marknadsbeteendet i den mening som avses i 3a § UWG, vars åsidosättande är ägnat att märkbart påverka konkurrensen till nackdel för konkurrenter och konsumenter i den mening som avses i 3a § UWG. Slutligen är den omtvistade produkten ett växtskyddsmedel i den mening som avses i artikel 1 i förordning (EU) nr 547/2011 jämförd med artikel 2.1 i förordning (EG) nr 1107/2009.

II.

Agro Trade har åsidosatt artikel 1 jämförd med bilaga I siffran 1 b i förordning (EU) nr 547/2011 om bolaget i sin egenskap av parallellimportör var skyldigt att enligt nämnda bestämmelse ange innehavaren av produktgodkännandet för det importerade växtskyddsmedlet i ursprungsmedlemsstaten även vid försäljningen i Förbundsrepubliken Tyskland (fråga 1).

1. Bilaga I punkt 1 i förordning (EU) nr 547/2011 föreskriver att ”varje förpackning för växtskyddsmedel ... tydligt och outplånligt [ska] vara märkt med” de upplysningar som räknas upp i bestämmelsen. Till dessa hör enligt led b bland annat ”[n]amn och adress för innehavaren av produktgodkännandet samt växtskyddsmedlets godkännandenummer”. Enligt artikel 33.1 i förordning (EG) nr 1107/2009 ska en ansökan om produktgodkännande för ett växtskyddsmedel inges ”i varje medlemsstat där växtskyddsmedlet ska släppas ut på marknaden” och omfattar till en början endast den medlemsstat i vilken medlet ska släppas ut på marknaden. Enligt artikel 52.1 i förordning (EG) nr 1107/2009 får ett parallellhandelsstillstånd beviljas för ett växtskyddsmedel som godkänts i en annan medlemsstat, om medlemsstaten till vilken växtskyddsmedlet ska parallellimporteras fastställer att växtskyddsmedlet till sin sammansättning är identiskt med ett växtskyddsmedel som redan har godkänts på dess territorium (referensprodukt). Detta växtskyddsmedel får enligt artikel 52.5 i förordning (EG) nr 1107/2009 släppas ut på marknaden och användas endast i enlighet med bestämmelserna i produktgodkännandet för referensprodukten.

2. Syngenta Agro anser att kraven på märkning i förordning (EU) nr 547/2011 gäller utan begränsningar även för en parallellimportör. Det framgår klart och tydligt av lydelsen av bilaga I punkt 1 b i förordning (EU) nr 547/2011 att en parallellimportör ska ange innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten på förpackningen. I detta hänseende delar Syngenta Agro den uppfattning som Landgericht företrädde i domen i första instans.

3. Agro Trade anser att förordning (EU) nr 547/2011 inte innehåller några tydliga regler i detta avseende. Det ska beaktas att ett eget godkännande inte har

beviljats för den importerade produkten i införselmedlemsstaten och att det således inte finns en innehavare av ett produktgodkännande för det aktuella växtskyddsmedlet i den mening som avses i förordningen. Växtskyddsmedlets användning grundas enbart på en referensprodukt som har godkänts i införselmedlemsstaten. Det är dock inte nödvändigt att innehavaren av produktgodkännandet för referensprodukten är identisk med innehavaren av ett sådant godkännande i ursprungsmedlemsstaten. En angivelse av innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten skulle i handeln med jordbruksprodukter och hos användare ge det missvisande intrycket av att även de användningsområden och -bestämmelser som ligger till grund för godkännandet i ursprungsmedlemsstaten även gäller för den importerade produkten i införselmedlemsstaten, vilket strider mot bestämmelsen i artikel 52.5 i förordning (EG) nr 1107/2009. Eftersom det finns skillnader mellan villkoren i å ena sidan godkännandena i ursprungsmedlemsstaten och i å andra sidan införselmedlemsstaten finns det en risk för att växtskyddsmedlet distribueras på ett olagligt sätt i jordbrukshandeln och att användare använder medlet på områden där det inte är tillåtet i Tyskland, eller inte är tillåtet med den angivna doseringen. Agro Trade anser att en sådan angivelse även skulle ge det felaktiga intrycket av att innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten är samma företag som ansvarar för att produkten släpps ut på marknaden i införselmedlemsstaten.

Det följer av ändamålet med nämnda bestämmelse att det enbart är av betydelse vem som släppt ut växtskyddsmedlet på marknaden i den berörda medlemsstaten. Detta överensstämmer även med de kemikalierättsliga reglerna om märkning enligt artikel 17.1 jämförd med artikel 2 punkt 26 i förordning (EG) nr 1272/2008 som definierar begreppet leverantör. Vid parallellhandel avser begreppet leverantör endast parallellimportören och inte innehavaren av produktgodkännandet för det aktuella växtskyddsmedlet i ursprungsmedlemsstaten. Därför är det inte förbjudet enligt unionsrätten att i stället för innehavaren av produktgodkännandet endast ange namn och adress för parallellimportören i märkningen.

Dessutom är det möjligt att utifrån upplysningar om innehavaren av det ursprungliga produktgodkännandet och dennes adress identifiera från vilket land växtskyddsmedlet parallellimporterats till Tyskland. Agro Trade anser att det skulle uppmuntra ett stort antal jordbruksföretag att själva importera medlet utan tysk märkning genom att köpa det direkt i den andra medlemsstaten. Det skulle kunna få negativa följder för människors och djurs hälsa och för miljön, till exempel genom sannolika överträdelser av artikel 52.5 i förordning (EG) nr 1107/2009.

III.

Agro Trade har åsidosatt artikel 1 jämförd med bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 om bolaget i egenskap av parallellimportör enligt nämnda bestämmelse var skyldig att lämna det ursprungliga satsnumret oförändrat på

dunkarna. Det är i detta sammanhang avgörande huruvida Agro Trade fick avlägsna det ursprungliga satsnumret, ersätta detta med ett eget identifikationsnummer och föra ett register över vilket av Agro Trades egna identifikationsnummer som motsvarar något av de ursprungliga satsnumren (fråga 2).

1. Enligt artikel 1 jämförd med bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 är ”beredningens satsnummer och produktionsdatum” en av de uppgifter som ”tydligt och outplånligt” ska anges på växtskyddsmedlets förpackning. 49 § stycke 4 i Gesetz zum Schutz der Kulturpflanzen (PflSchG) (lagen om växtskydd) innehåller följande bestämmelse om parallellhandel av växtskyddsmedel: ”Om innehavaren av parallellhandelsstillståndet för märkningen enligt 47 § stycke 1 inte använder det satsnummer som angetts av innehavaren av produktgodkännandet för växtskyddsmedlet som ska parallellimporteras, ska denne föra ett register som ska arkiveras i minst fem år, av vilket det är möjligt att utläsa överensstämmelsen mellan dennes satsnummer och de satsnummer som angetts av innehavaren av produktgodkännandet för växtskyddsmedlet som ska parallellimporteras.”

Denna nationella bestämmelse utgår således från att det finns situationer där det är tillåtet för parallellimportören att ersätta det ursprungliga satsnumret med ett eget identifikationsnummer. På grund av unionsrättens företräde kan denna bestämmelse i vart fall inte innebära att det är tillåtet att det ursprungliga satsnumret ersätts om parallellimportören enligt artikel 1 jämförd med bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 är skyldig att lämna det ursprungliga satsnumret i oförändrad form på förpackningen.

2. Syngenta Agro anser att redan lydelsen av bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 talar för att det ursprungliga satsnumret måste lämnas i oförändrad form på förpackningen. Detta framgår både av begreppet ”sats” som hänvisar till produktionen av växtskyddsmedlet och även av begreppet ”beredning”, vilket med nödvändighet måste hänföras till innehavaren av produktgodkännandet. För denna tolkning talar även kravet på att märkningen ska vara ”outplånlig”, vilket även omfattar satsnumret.

De allmänna kraven på obligatorisk märkning enligt denna bestämmelse ska även uppfyllas av parallellimportören direkt. Bestämmelsen i 49 § stycke 4 PflSchG är inte tillämplig om den strider mot de unionsrättsliga bestämmelserna i förordning (EU) nr 547/2011, då sistnämnda har företräde.

Ändamålet med upplysningarna om innehavaren av produktgodkännandet och satsnumret är att skydda användarna och miljön genom att det vid en nödsituation är möjligt för innehavaren av produktgodkännandet att så snabbt som möjligt identifiera felaktig användning eller bristfälliga satser. Det är endast innehavaren av produktgodkännandet som har den produktexpertis som krävs för att kunna ge råd som kan avvärja risker i nödsituationer.

Denna tolkning överensstämmer även med kommissionens Guidance Document rörande parallellimport som ingetts som bilaga K12. Detta dokument föreskriver avvikande principer endast när det gäller ompackning (och inte ommärkning som det är fråga om i det aktuella målet).

3. Agro Trade delar i detta avseende Landgerichts uppfattning och har gjort gällande att lydelsen av bilaga I punkt 1 f i förordning (EU) nr 547/2011 inte innehåller några klara och tydliga bestämmelser med avseende på satsnummer. Tvärtom lämnar lydelsen öppet huruvida satsnumret endast avser originalnumret, det vill säga det som tillverkaren ursprungligen har försett medlet med. Även i övrigt lämnar lydelsen öppet när det till exempel är fråga om en ”beredning”, vilket endast är en blandning som består av det verksamma ämnet och dess tillsatsämnen. Satserna av en sådan beredning kan emellertid också identifieras genom Agro Trades förfaringssätt. I detta avseende strider inte heller 49 § PflSchG mot unionsrätten.

Det är inte heller nödvändigt att lämna kvar satsnumret för nödfall. Vilka första-hjälpen-åtgärder som ska vidtas när det behövs framgår redan av märkningen som anbringats av Agro Trade. För övrigt kan man också fråga parallellimportören. Dessutom finns ett säkerhetsdatablad för varje växtskyddsmedel som när som helst kan hämtas från den som släpper ut en kemikalie på marknaden. Därtill kommer att en skyldighet att ange det ursprungliga satsnumret medför en risk för avskärmning av marknaden, eftersom det skulle göra det möjligt att identifiera i vilken medlemsstat den importerade produkten sålts till Agro Trade. Om satsnumret inte avlägsnas finns en risk för att Syngenta Agros kund i den medlemsstaten, som även är Agro Trades leverantör, utsätts för repressalier från Syngenta-koncernen, vilket även kan omfatta att denne stryks från kundlistan.

IV.

Såvitt framgår har de nationella domstolarna i Förbundsrepubliken Tyskland ännu inte tagit ställning till de berörda frågorna i sin rättspraxis.

Det föreligger tvivel om den riktiga tolkningen av bilaga I punkt 1 b och f i förordning (EU) nr 547/2011, eftersom förordning (EU) nr 547/2011 inte innehåller några specialregler för den särskilda situationen med märkning av parallellimporterade växtskyddsmedel. Lydelsen av ovannämnda bestämmelser kan visserligen tala för Syngenta Agros tolkning, nämligen att den importerade produkts märkning ska innehålla uppgifter om både innehavaren av produktgodkännandet i ursprungsmedlemsstaten och det ursprungliga satsnumret. Emellertid kan bestämmelsernas ändamål med hänsyn till situationen med parallellhandel även tillåta en mer extensiv tolkning som överensstämmer med den som företräds av Agro Trade. Mot denna bakgrund är det nödvändigt att i enlighet med artikel 267 första stycket b och tredje stycket FEUF begära förhandsavgörande från Europeiska unionens domstol.

[utelämnas] [domarnas namn]

ARBETSDOKUMENT